

**Bryssel den 19 juni 2026
(OR. en)**

10490/26

**Interinstitutionellt ärende:
2025/0223 (COD)**

LIMITE

**PROCIV 130
IPCR 65
POLMIL 238
SAN 477
COCON 30
JAI 820**

NOT

från: Ordförandeskapet

till: Delegationerna

Ärende: Lägesrapport från ordförandeskapet om förslaget till förordning om unionens civilskyddsmekanism och unionens stöd för beredskap och insatser vid hälsokriser

I föreliggande rapport redogörs för det hittillsvarande arbetet i rådets berörda förberedande organ och för läget i behandlingen av det ovannämnda förslaget under Cyperns ordförandeskap.

Rapporten har utarbetats under ordförandeskapets ansvar inför mötet den 24 juni 2026 i Ständiga representanternas kommitté (Coreper II).

Rådet kommer att uppmanas att ta del av rapporten.

Lägesrapport från ordförandeskapet om förslaget till förordning om unionens civilskyddsmekanism och unionens stöd för beredskap och insatser vid hälsokriser

I rapporten redogörs för arbetet i rådets berörda förberedande organ och för läget i behandlingen av det ovannämnda förslaget under Cyperns ordförandeskap. Rapporten har utarbetats under ordförandeskapets ansvar inför Corepers möte den 24 juni 2026.

Rådet kommer att uppmanas att ta del av rapporten.

I. INLEDNING

1. Den 16 juli 2025 antog kommissionen förslaget till förordning om unionens civilskyddsmekanism och unionens stöd för beredskap och insatser vid hälsokriser, och om upphävande av beslut nr 1313/2013/EU (*förslaget om unionens civilskyddsmekanism och beredskap och insatser vid hälsokriser*)¹. Förslaget ingår i det paket med sektorspecifika initiativ som åtföljer den fleråriga budgetramen för perioden 2028–2034 och innehåller ett förslag till finansieringsram på 10,675 miljarder euro i löpande priser.
2. Översynen av unionens civilskyddsmekanism² utgjorde en av de 30 nyckelåtgärder som tillkännagavs i strategin för en beredskapsunion, som antogs av kommissionen och den höga representanten den 26 mars 2025 i syfte att stödja medlemsstaterna och förbättra Europas förmåga att förebygga och reagera på nya hot.
3. Syftet med förslaget om unionens civilskyddsmekanism och beredskap och insatser vid hälsokriser, som grundar sig på artiklarna 168.5, 196 och 322.1 a i EUF-fördraget, är såväl att föreskriva en civilskyddsmekanism för unionen som att fastställa unionens ekonomiska stöd till civilskydd samt beredskap och insatser vid hälsokriser.
4. Förslagets finansiella aspekter behandlas i samband med förhandlingarna om den fleråriga budgetramen 2028–2034. I detta hänseende innehåller ordförandeskapets förhandlingspaket av den 11 juni 2026³ en finansieringsram för programmet på 10,241 miljarder euro i löpande priser.

¹ Dok. ST 11689/2025 + ADD1.

² Europaparlamentets och rådets beslut nr 1313/2013/EU av den 17 december 2013 om en civilskyddsmekanism för unionen.

³ Den fleråriga budgetramen 2028–2034 – Förhandlingspaket. Dok. ST 10058/2026 INIT.

5. Förslaget bygger vidare på och vidareutvecklar det ramverk som fastställdes i beslut nr 1313/2013/EU. I jämförelse med gällande lagstiftning föreslås införandet av ett antal nya aspekter, särskilt genom att man för samman civilskydd samt beredskap och insatser vid hälsokriser inom ett enda rättsligt och finansiellt ramverk. Programmet har bl.a. som mål att säkerställa kontinuitet för EU:s åtgärder på området för beredskap och insatser vid hälsokriser efter det att programmet EU för hälsa har löpt ut i slutet av 2027. I fråga om civilskydd och driften av unionens civilskyddsmekanism införs det vidare i förslaget nya unionsåtgärder för riskbedömning samt ändringar i rescEU-ramverket och unionens kunskapsnätverk för civilskydd. Förslaget innehåller även en ny sektorsövergripande krissamordningsaspekt samt bestämmelser som syftar till att stärka beredskapen hos och samarbetet mellan civila och militära aktörer. I detta sammanhang inbegriper förslaget inrättandet av en krissamordningshubb som bygger vidare på den befintliga strukturen och den befintliga kapaciteten hos Centrumet för samordning av katastrofberedskap (ERCC), som inrättades genom beslut nr 2013/1313/EU. Dessutom ges det under vissa omständigheter möjlighet till ekonomiskt stöd från unionen vid sektorsövergripande kriser.
6. Med tanke på de rättsliga grunderna behandlas förslaget inom ramen för det ordinarie lagstiftningsförfarandet (2025/0223 COD). I Europaparlamentet lades det förslag till betänkande som utarbetats gemensamt av föredragandena för utskottet för miljö, klimat och livsmedelssäkerhet (ENVI) och utskottet för folkhälsa (SANT) fram den 9 mars 2026. Sammanlagt 1 178 ändringsförslag lades fram före fristen den 9 april 2026 och offentliggjordes den 16 april 2026. Vidare antog utskottet för regional utveckling (REGI) och budgetkontrollutskottet (CONT) sina yttranden den 6 maj 2026⁴ respektive den 2 juni⁵. Utskottet för säkerhet och försvar (SEDE) och utskottet för utveckling (DEVE) fortsätter arbetet med sina utkast till yttranden.

⁴ Yttrande från utskottet för regional utveckling över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om unionens civilskyddsmekanism och unionens stöd för beredskap och insatser vid hälsokriser, och om upphävande av beslut nr 1313/2013/EU, REGI_AD(2026)784245, vilket antogs den 6 maj 2026.

⁵ Yttrande från budgetkontrollutskottet över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om unionens civilskyddsmekanism och unionens stöd för beredskap och insatser vid hälsokriser, och om upphävande av beslut nr 1313/2013/EU, CONT_AD(2026)787628, vilket antogs den 2 juni 2026.

7. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén antog sitt yttrande den 3 december 2025⁶. Europeiska regionkommittén granskar förslaget enligt sitt utkast till yttrande CDR 4259/2025 – ”unionens civilskyddsmekanism och unionens stöd för beredskap och insatser vid hälsokriser”.
8. Europeiska revisionsrätten antog sitt yttrande⁷ nr 06/2026 om förslaget om unionens civilskyddsmekanism och beredskap och insatser vid hälsokriser den 10 februari 2026. Yttrandet lades fram för arbetsgruppen för civilskydd den 22 april 2026.
9. Cyperns ordförandeskap fortsatte det danska ordförandeskapets arbete och behandlade förslaget i syfte att föra de tekniska diskussionerna framåt, identifiera områden där medlemsstaterna konvergerar i sina uppfattningar samt utarbeta kompromisslösningar i de viktigaste kvarstående frågorna.

II. ARBETET I RÅDETS FÖRBEREDANDE ORGAN

10. I rådet fortsatte behandlingen av förslaget i arbetsgruppen för civilskydd, vilken är det förberedande organ som ansvarar för ärendet. Under arbetsgruppens behandling av förslaget försökte ordförandeskapet underlätta en övergripande diskussion genom att i förekommande fall bjuda in företrädare för andra berörda rådsarbetsgrupper att delta i överläggningarna. Ytterligare information ges nedan.
11. Under Cyperns ordförandeskap diskuterades förslaget vid nio möten i arbetsgruppen för civilskydd den 14 januari, den 4 och 18 februari, den 2 och 25 mars, den 22 april, den 5 och 20 maj samt den 10 juni. Arbetsgruppen för civilskydd kommer att ha ett avslutande möte den 24 juni 2026.
12. När det gäller frågor som rör beredskap och insatser vid hälsokriser bjöd ordförandeskapet in delegater från arbetsgruppen för folkhälsa att delta när relevanta punkter diskuterades vid

⁶ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om unionens civilskyddsmekanism och unionens stöd för beredskap och insatser vid hälsokriser, och om upphävande av beslut nr 1313/2013/EU (NAT/962), vilket antogs den 3 december 2025. Dok. ST 16891/2025.

⁷ Europeiska revisionsrätten, yttrande 06/2026 över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om unionens civilskyddsmekanism och unionens stöd för beredskap och insatser vid hälsokriser, och om upphävande av beslut nr 1313/2013/EU (unionens civilskyddsmekanism) (COM(2025) 548 final), Europeiska unionens publikationsbyrå, 2026. Dok. ST 6332/2026.

mötena i arbetsgruppen för civilskydd den 18 februari, den 2 mars och 25 mars, den 5 maj och den 10 juni. Mot bakgrund av de föreslagna krissamordningsaspekterna inbjöds dessutom delegater från ad hoc-gruppen för beredskap, insatsförmåga och resiliens vid framtida kriser till samtliga möten i arbetsgruppen för civilskydd. Vidare inbjöds delegater från gruppen för politiska och militära frågor till mötet den 22 april i arbetsgruppen för civilskydd för att diskutera frågor som rör bestämmelserna om civil–militär samverkan. Slutligen inbjöds delegater från arbetsgruppen för civilskydd till mötet den 24 mars i ad hoc-gruppen för den fleråriga budgetramen då sektorsprogrammets finansiella aspekterna diskuterades.

13. Cyperns ordförandeskap, som utgick från det klusterbaserade upplägget och de tre kluster som introducerats under det danska ordförandeskapet, fortsatte först behandlingen av förslaget med samma metodik enligt följande: kluster 1 (verktygen för kapacitetsuppbyggnad, unionens kunskapsnätverk för civilskydd, allmänna beredskapsåtgärder, rescEU och rescEU-övergångsarrangemangen), Kluster 2 (tillämpningsområdet, målen, kommittéförfarandet samt hälso- och sjukvårdsdimensionen) och kluster 3 (krissamordningshubben och stödet vid sektorsövergripande kriser). Dessa kluster diskuterades ytterligare under Cyperns ordförandeskap, som uppmanade medlemsstaterna att inkomma med redaktionella förslag och synpunkter inför mötena om kluster 1 den 4 februari, kluster 2 den 18 februari och kluster 3 den 25 mars. Ordförandeskapet utarbetade sedan nya kompromisstexter för dessa tre kluster på grundval av diskussionerna och de skriftliga synpunkterna. Dessutom introducerade Cyperns ordförandeskap två nya kluster med motsvarande kompromisstexter: kluster 4 (civil–militär samverkan samt associerade tredjeländer) den 20 maj och kluster 5 (riskbedömning och riskhanteringsplanering) den 10 juni. Sammanfattningsvis skickade ordförandeskapet ut följande kompromisstexter: de andra partiella kompromisstexterna för kluster 1 (den 26 januari), kluster 2 (den 23 februari) och kluster 3 (den 18 mars), de tredje partiella kompromisstexterna för kluster 1 och kluster 2 (den 27 april) och kluster 3 (den 19 maj) samt de första partiella kompromisstexterna för kluster 4 (den 19 maj) och kluster 5 (den 10 juni). Ordförandeskapet tillkännagav även att man hade för avsikt att utarbeta den sista partiella kompromisstexten under sin ordförandeskapsperiod för klustren 1–4 inför det sista mötet den 24 juni 2026 i arbetsgruppen för civilskydd.
14. På grundval av åtskilliga framställningar från medlemsstaterna föreslog ordförandeskapet den 20 maj 2026 en reviderad struktur för förordningen, inbegripet en konsolidering av delar av klustren 1–4, i syfte att underlätta den vidare behandlingen av förslaget. Denna omstrukturering gjordes med anledning av synpunkter från delegationerna och syftade till att förbättra den framtida förordningens läsbarhet, rättsliga säkerhet och övergripande enhetlighet. Den reviderade strukturen gav större klarhet avseende flera centrala ämnen i förslaget till förordning, inbegripet unionens civilskyddsmekanism, unionens stöd vid

sektorsövergripande kriser, beredskapen och insatserna vid hälsokriser samt unionens finansiering.

15. Samtidigt utvecklade och förfinade ordförandeskapet ett riskdrivet allriskupplägg för konsekvenshantering som övergripande princip bakom förslaget. Med utgångspunkt i medlemsstaternas synpunkter och diskussionerna i arbetsgruppen för civilskydd försökte ordförandeskapet klargöra att unionens civilskyddsmekanism bör hantera alla naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människan på grundval av riskbedömningar och sannolikheten för och effekterna av potentiella händelser, samtidigt som man säkerställer att sådan verksamhet som stöds av unionens civilskyddsmekanism förblir fokuserad på konsekvenshantering och fullt ut respekterar medlemsstaternas ansvar på sådana områden som nationell säkerhet och försvar. Detta synsätt låg till grund för behandlingen av bestämmelser som rör tillämpningsområdet för unionens civilskyddsmekanism, riskbedömning och riskhanteringsplanering, beredskap, resiliens samt insatskapacitet.
16. Under hela behandlingen av förslaget uppmanade ordförandeskapet delegationerna att skriftligen inkomma med redaktionella förslag och synpunkter avseende logiken bakom förslagen. Ordförandeskapet analyserade nogsamt dessa bidrag och sökte införliva dem i på varandra följande kompromissförslag. Diskussionerna präglades av ett konstruktivt engagemang och det gemensamma målet att stärka unionens beredskap och insatskapacitet, samtidigt som man fullt ut respekterar medlemsstaternas befogenheter.
17. Medlemsstaterna visade prov på ett stort engagemang under hela behandlingen av förslaget. Delegationerna inkom med ett stort antal redaktionella förslag och synpunkter på ordförandeskapets kompromisstexter, vilka omfattade förslagets samtliga tematiska kluster. Sammantaget mottogs över 2 500 redaktionella förslag och synpunkter som analyserades av ordförandeskapet under rapporteringsperioden. Dessa bidrag låg till grund för på varandra följande revisioner av ordförandeskapets kompromisstexter, bidrog till att man kunde identifiera områden där delegationernas uppfattningar konvergerade respektive divergerade samt bidrog i väsentlig grad till utarbetandet av kompromisslösningar. Nedan finns en översikt över de skriftliga bidrag som mottogs.
18. Från början till slutet av Cyperns ordförandeskap sjönk antalet redaktionella ändringar per artikel med ca 44 %, medan de redaktionella förslagen och synpunkterna undan för undan blev allt mer specifika, något som återspeglade uppnåendet av ordförandeskapets mål med större klarhet i förslaget till förordning.
19. Utöver behandlingen av enskilda kluster lade ordförandeskapet ned mycket arbete på övergripande frågor som påverkar förslagets övergripande struktur. Diskussionerna inriktades bl.a. på kopplingen mellan civilskydd, beredskapen och insatserna vid hälsokriser samt stödet

vid sektorsövergripande kriser, den framtida styrningen av rescEU samt den föreslagna sektorsövergripande krissamordningshubben. I detta hänseende utarbetade ordförandeskapet reviderade arrangemang för hubben med syftet att komma till rätta med medlemsstaternas farhågor avseende dennas koppling till Centrumet för samordning av katastrofberedskap och då undvika överlappning med befintliga krishanteringsstrukturer, skydda den civila karaktären hos civilskyddsmekanismens användning och aggregering av känsliga uppgifter samt säkerställa lämplig medverkan från medlemsstaternas och rådets sida i fråga om hubbens arbetsuppgifter och drift.

20. På grundval av det senaste halvårets diskussioner anser ordförandeskapet att man har gjort betydande framsteg med att klargöra förslagets struktur och styrning, särskilt genom den omstrukturering som ordförandeskapet presenterade den 20 maj 2026, där syftet var att förbättra den framtida förordningens läsbarhet, rättsliga säkerhet och övergripande enhetlighet genom att göra en tydligare åtskillnad mellan bestämmelserna om civilskyddsmekanismen, stödet vid sektorsövergripande kriser, beredskapen och insatserna vid hälsokriser samt unionens finansiering. Ordförandeskapet utarbetade kompromisslösningar för den föreslagna sektorsövergripande krisstödshubben i syfte att förena medlemsstaternas olika synsätt och samtidigt bevara rollen för Centrumet för samordning av katastrofberedskap och förbättra ansvarighets- och samordningsarrangemangen. Genom på varandra följande kompromisstexter, riktade samråd och strukturerade strategiska diskussioner har Cyperns ordförandeskap eftersträvat att uppfylla medlemsstaternas önskan om större rättslig klarhet, bättre styrningsarrangemang samt en tydligare åtskillnad mellan strategiska mål och finansieringsmekanismer, samtidigt som man respekterar de principer om solidaritet, subsidiaritet och medlemsstaternas egenansvar som ligger till grund för civilskyddsmekanismen samt medlemsstaternas befogenheter inom försvar och nationell säkerhet.
21. Arbetet under Cyperns ordförandeskap har möjliggjort en detaljerad behandling av materiella delar av förslaget och har väsentligt ökat förståelsen för medlemsstaternas ståndpunkter i fråga om alla fem tematiska klustren. Ordförandeskapet menar att de på varandra följande kompromisstexterna har inneburit förbättringar av förslaget, varvid man även har kunnat sätta fingret på frågor som kommer att kräva ytterligare diskussioner och politisk vägledning. Utifrån de framsteg som gjorts anser ordförandeskapet att man nu har en solid grund för fortsatta förhandlingar i syfte att utarbeta enhetliga och balanserade lagstiftningsramar som kan bidra till att stärka unionens beredskap, resiliens och insatskapacitet, öka samordningen mellan sektorer samt ha ett klart mervärde för medlemsstaterna, samtidigt som deras nationella ansvar och befogenheter respekteras fullt ut.

III. SLUTSATSER

22. Ordförandeskapet uttrycker sin uppriktiga uppskattning över medlemsstaternas, kommissionens, rådets generalsekretariats samt alla berörda aktörers konstruktiva engagemang under behandlingen av förslaget.
23. Ordförandeskapet är även medvetet om de betydande ansträngningar som gjorts av de nationella förvaltningarna för att säkerställa samordning mellan de olika berörda myndigheterna, inbegripet civilskydds-, hälso- och sjukvårds-, beredskaps, försvars- och krishanteringsmyndigheterna.
24. Under det första halvåret 2026 uppnådde ordförandeskapet betydande framsteg med förslagets behandling. Arbetsgruppen för civilskydd hade detaljerade diskussioner om de fem tematiska klustren och behandlade de på varandra följande kompromisstexterna från ordförandeskapet vilka omfattade de viktigaste materiella bestämmelserna i utkastet till förordning.
25. Ordförandeskapet anser att den under det senaste halvåret gjorda omstruktureringen i väsentlig grad har bidragit till att förbättra förslagets läsbarhet, enhetlighet och rättsliga klarhet och har lett till tydligare ramar för de framtida förhandlingarna.
26. Det har framgått av diskussionerna att det finns ett brett stöd för att stärka medlemsstaternas och unionens beredskap, resiliens och insatskapacitet genom en allriskstrategi, samtidigt som man respekterar det faktum att det är medlemsstaterna som har huvudansvaret för civilskydd, nationell säkerhet, försvar samt hälso- och sjukvård.
27. Ordförandeskapet är av den uppfattningen att man kan komma till rätta med medlemsstaternas farhågor och samtidigt respektera det övergripande målet att stärka unionens kapacitet att förebygga, förbereda sig för och reagera på framtida katastrofer av alla slag.
28. Ordförandeskapet menar att det första halvårets diskussioner har bekräftat den strategiska vikten av att behålla och vidareutveckla rescEU som en av civilskyddsmekanismens pelare. I detta hänseende har ordförandeskapets arbete bidragit till en bättre förståelse av medlemsstaternas förväntningar i fråga om styrningen, finansieringen och den framtida utvecklingen av rescEU-kapaciteten, samtidigt som man har bekräftat de principer om solidaritet, komplementaritet och unionsmervärde som ligger till grund för civilskyddsmekanismen.
29. Ordförandeskapet anser att arbetsgruppens diskussioner har hjälpt medlemsstaterna att klargöra sin syn på omfattningen av den föreslagna sektorsövergripande krisstödshubbens roll, styrning och operativa arrangemang. De av ordförandeskapet utarbetade

kompromisslösningarna kan ligga till grund för de framtida förhandlingarna i syfte att bevara den centrala rollen för Centrumet för samordning av katastrofberedskap, undvika överlappning med befintliga strukturer samt säkerställa lämplig medverkan från medlemsstaternas och rådets sida.

30. Ordförandeskapet anser vidare att utvecklingen av ett riskdrivet allriskupplägg för konsekvenshantering kan bidra till att stärka alla sektors beredskap, resiliens och insatskapacitet – samtidigt som man fullt ut respekterar medlemsstaternas befogenheter och ansvarsområden – och tillhandahålla viktig strategisk vägledning för den framtida förordningen.
31. Ordförandeskapet menar att omstruktureringen av förslaget, utarbetandet de på varandra följande kompromisstexterna samt framstegen i diskussionerna om sådana centrala frågor som rescEU, nationell säkerhet, civil–militär samverkan, den sektorsövergripande krisstödshubben samt riskhanteringsplanering har lett till att förhandlingarna nu är bättre rustade för en mognare fas. Det senaste halvårets framsteg har bidragit till att minska skiljaktigheterna mellan delegationerna och fastställa en tydligare väg mot ett balanserat och operativt framtida ramverk för unionens beredskap och krisinsatser
32. Ordförandeskapet anser att arbetet under det första halvåret 2026 har utmynnat i en solid grund för fortsatta förhandlingar under det tillträdande ordförandeskapet. Ordförandeskapet kommer att ge sitt fulla stöd till och samarbeta med det tillträdande irländska ordförandeskapet i förvisning om att de föreliggande förslagen till kompromisstexter kommer att utgöra en god grund för betydande framsteg under nästa ordförandeskap.
33. Mot bakgrund av ovanstående uppmanas Coreper och rådet att notera de framsteg som gjorts vid behandlingen av förslaget om unionens civilskyddsmekanism och beredskap och insatser vid hälsokriser.